
[2022-51-RE](#)

Causa 2022-51-RE

(Felisberto Da Graça c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 394-2022. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2022

BOPA núm. 123, del 19 d'octubre del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de setembre del 2022, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 2 de juny del 2022, dictat pel Tribunal de Corts, i contra l'aute del 15 de juliol del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, i que anul·li les resolucions impugnades;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 2 de juny del 2022, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què decidia no admetre a tràmit la querella presentada per la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra la magistrada Sra. Canòlic Mingorance Cairat per un presumpte delictes de prevaricació judicial.

1.2. La representació processal de la recurrent va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 15 de juliol del 2022, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs, confirmava la decisió del Tribunal de Corts i imposava

---

a la recurrent les despeses processals causades en la segona instància, inclosos els honoraris d'advocat de la part apel·lada.

1.3. El 2 de setembre del 2022, la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar un recurs d'empara contra l'auto del 2 de juny del 2022, dictat pel Tribunal de Corts, i contra l'auto del 15 de juliol del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- En primer lloc, la recurrent retreu a la magistrada querellada no haver-la informat que podia beneficiar-se de l'assistència d'un advocat i, per consegüent, haver obstaculitzat el seu dret a la defensa.
- En segon lloc, retreu a la Sala Penal haver considerat que era a ella a qui li corresponia recusar al metge forense, que és familiar de la magistrada, ja que aquest metge va ser designat pel batlle d'instrucció i no pas per la magistrada querellada; per tant, considera que la magistrada hagués hagut d'abstenir-se de resoldre la causa en saber que el perit designat era un membre de la seva família; i, per tal com no ho va fer, va cometre una falta greu que posava en entredit la seva imparcialitat.
- Així mateix, al·lega que la Sala Penal va obviar l'informe mèdic elaborat pel seu metge de capçalera.
- Altrament, també posa en dubte la imparcialitat del Tribunal de Corts en la mesura en què és aquest Tribunal aquell que ha d'instruir la querella presentada contra un dels seus membres.
- Per aquests motius, la recurrent considera que l'auto de la Sala Penal vulnera els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, i que anul·li les resolucions impugnades.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- En primer lloc, la Sala Penal destaca que en cap llei, inclosa la Llei 1/2015, es preveu que el fet de no informar un justiciable del dret a l'assistència d'un advocat constitueixi un delictes i considera que en aquesta causa no ha quedat de cap manera demostrat que aquest fet tingués conseqüències respecte del desenvolupament posterior de la querella, ni del de la instrucció.
- En segon lloc, posa en relleu que la llei limita l'abast de la causa de recusació als supòsits de relació familiar amb les parts al procés, amb els seus advocats o amb els representants del Ministeri Fiscal i considera, per tant, que la magistrada no havia d'abstenir-se, ja que aquest supòsit no

---

s'estén a altres intervinents en el procés.

- Així mateix, constata que la recurrent no exposa de manera precisa, ni clara les seves acusacions de mala fe processal per part de la magistrada.

- Per consegüent, la Sala Penal confirma la decisió del Tribunal de Corts i imposa a la recurrent el pagament de les costes processals ocasionades en aquesta instància, inclosos els honoraris d'advocat de la part apel·lada.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'auto del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Penal ha vulnerat els drets de la recurrent a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa pel fet de declarar la inadmissió a tràmit de la seva querella presentada contra una magistrada del Tribunal de Corts.

3.5. De conformitat amb la jurisprudència constant d'aquest Tribunal, correspon als jutges ordinaris valorar els fets i la seva qualificació jurídica, sota reserva que aquestes valoracions no siguin manifestament irraonables, absurdes o il·lògiques i que no vulnerin els drets fonamentals establerts a la Constitució.

3.6. En aquesta causa, la Sala Penal s'ha pronunciat de manera circumstanciada respecte dels motius plantejats per la recurrent.

3.7. Primerament, en la seva decisió recorda que la llei no tipifica el fet de no informar un justiciable del seu dret a l'assistència lletrada.

3.8. També recorda que la llei no inclou entre els motius d'abstenció o de recusació d'un magistrat el lligam familiar amb un perit, com un metge forense, el qual exerceix una funció auxiliar de l'òrgan jurisdiccional i que no té cap interès personal en el litigi.

3.9. Cal destacar que aquests recordatoris legals han fonamentat de manera coherent i lògica la decisió de la Sala Penal.

3.10. La qüestió sobre la constitucionalitat d'una llei que disposa que és el Tribunal de Corts aquell que ha d'instruir la querrela plantejada contra un dels seus membres no pot ser interposada directament davant d'aquest Tribunal Constitucional per la via d'un recurs d'empara.

3.11. Per tots aquests motius, aquest recurs no pot ser admès a tràmit.
Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-51-RE interposat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'aute del 2 de juny del 2022, dictat pel Tribunal de Corts, i contra l'aute del 15 de juliol del 2022, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2022.

Jean-Yves Caullet   Joan Manel Abril Campoy
President   Vicepresident

Dominique Rousseau   Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat   Magistrat